

Sygn. akt II CSK 406/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z wniosku K. R.
przy uczestnictwie A. R., E.R. i Ł. R.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 marca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 27 stycznia 2020 r., sygn. akt XV Ca (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2020 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelacje wnioskodawczyni i uczestników postępowania od postanowienia Sądu Rejonowego w P. z dnia 18 stycznia 2019 r., wydanego w sprawie o zniesienie współwłasności z wniosku K. R. przy udziale E. i A. małżonków R. oraz Ł. R. Postanowienie to zaskarżyli skargą kasacyjną uczestnicy postępowania, wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części oraz wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Wymagania te mają wprawdzie odrębny charakter, są one jednak ze sobą ściśle związane, zważywszy, że oznaczenie zakresu zaskarżenia przez wskazanie, czy orzeczenie jest kwestionowane w całości czy częściowo i - ewentualnie - w jakiej części, musi korespondować z treścią wniosku kasacyjnego. Sąd Najwyższy nie może bowiem uchylić lub zmienić rozstrzygnięcia w szerszym zakresie niż wynika to z oznaczonego przez skarżącego zakresu zaskarżenia (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Wymagania przewidziane w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. należą do wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej, co oznacza, że ich niedochowanie prowadzi do odrzucenia skargi kasacyjnej *a limine* przez sąd *a quo*, a jeżeli skarga nie została odrzucona przez ten sąd – przez Sąd Najwyższy w ramach kontroli dopuszczalności skargi kasacyjnej, poprzedzającej orzekanie o jej przyjęciu do rozpoznania (art. 398⁶ § 3 k.p.c.). Zwiększony stopień formalizmu procesowego koresponduje z przewidzianym w postępowaniu kasacyjnym

obowiązkowym zastępstwem stron przez adwokatów lub radców prawnych (art. 87¹ k.p.c.) oraz charakterem prawnym skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia o publicznoprawnych, ponadindywidualnych funkcjach.

W okolicznościach sprawy skarżący nie określili prawidłowo zakresu zaskarżenia wskazując niejasno, że orzeczenie jest kwestionowane „(...) w części, tj. pkt 2 i 3 - w jakim Sąd obciążył uczestników w zakresie przez nich poniesionym.”. We wniosku kasacyjnym zażądali natomiast uchylecia zaskarżonego postanowienia w całości. Nawet jeżeli założyć, że intencją skarżących było zakwestionowanie zaskarżonego orzeczenia w części oddalającej złożoną przez nich apelację (pkt 2 postanowienia) i orzekającej o kosztach postępowania (pkt 3 postanowienia), określony w ten sposób zakres zaskarżenia był sprzeczny z wnioskiem kasacyjnym, w którym domagano się uchylecia zaskarżonego orzeczenia w całości. Niejasność zakresu zaskarżenia w powiązaniu z brakiem korelacji między oznaczeniem zakresu zaskarżenia a wnioskiem kasacyjnym, skutkowało koniecznością odrzucenia skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej z uwagi na niedochowanie wymagań konstrukcyjnych określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2007 r., V CSK 309/07, OSNC-ZD 2008, nr C, poz. 81, z dnia 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 64/13, niepubl., z dnia 24 kwietnia 2013 r., III CSK 77/13, niepubl., z dnia 11 grudnia 2014 r., III CZ 54/14, niepubl. i z dnia 24 sierpnia 2016 r., V CSK 112/16, niepubl.).

Ubocznie jedynie należało zauważyć, że analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w którym wskazywano na ryzyko hipotetycznego postępowania egzekucyjnego przeciwko wnioskodawczyni i jego konsekwencje – w zestawieniu z motywami zaskarżonego postanowienia – nie pozwalała przyjąć, że zaskarżone orzeczenie jest nieprawidłowe, a tym bardziej, iż jest ono wadliwe w stopniu elementarnym i widocznym już na pierwszy rzut oka, co stanowi założenie powołanej przez skarżących przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3,

poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.